

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	126-26/307535
Otsuse kuupäev	03.07.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Insenerihituse AS-i vaidlustus Riigilaevastiku riigihankes „Rohuküla sadama kai nr 1 projekteerimine ja rekonstrueerimine“ (viitenumber 307535) INF INFRA OÜ kvalifitseerimise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Insenerihituse AS, esindaja vandeadvokaat Kristina Uuetoa-Tepper Hankija, Riigilaevastik, esindaja vandeadvokaat Keidi Kõiv Kolmas isik, INF INFRA OÜ, esindajad vandeadvokaat Arne Ots ja advokaat Mari Mikson
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg-de 3 ja 8 alusel

1. Jätta rahuldamata Insenerihituse AS-i vaidlustus Riigilaevastiku riigihankes „Rohuküla sadama kai nr 1 projekteerimine ja rekonstrueerimine“ (viitenumber 307535).
2. Mõista Insenerihituse AS-ilt Riigilaevastiku kasuks välja Riigilaevastiku lepingulise esindaja kulud 1333,8 eurot (käibemaksuta) ja INF INFRA OÜ lepinguliste esindajate kulud 1125 eurot (käibemaksuta).
3. Jätta Insenerihituse AS-i vaidlustusmenetluses kantud kulud tema enda kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 18.03.2025 avaldas Riigilaevastik (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris (edaspidi RHR) avatud hankemenetlusega riigihanke „Rohuküla sadama kai nr 1 projekteerimine ja rekonstrueerimine“ (viitenumber 307535) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 30.04.2026, esitasid pakkumused Insenerehituse AS, OÜ BauEst ja INF INFRA OÜ.

2. Hankija 08.05.2026 käskkirjaga nr 6-1/26/28 tunnistati mh vastavaks Insenerehituse AS-i ja INF INFRA OÜ pakkumused ning edukaks INF INFRA OÜ pakkumus.

27.05.2026 käskkirjaga nr 6-1/26/29 otsustas Hankija INF INFRA OÜ kvalifitseerida ning jätta kõrvaldamata.

3. 08.06.2026 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Insenerehituse AS-i (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsusele kvalifitseerida INF INFRA OÜ (edaspidi ka Kolmas isik).

4. Vaidlustuskomisjon teatas 12.06.2026 kirjaga nr 12.2-10/126 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 17.06.2026 ja neile vastamiseks 22.06.2026. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitasid seisukoha ja menetluskulude nimekirja Vaidlustaja, Hankija ja Kolmas isik. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Hankija.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Insenerehituse AS**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Riigihankes on järgmine kvalifitseerimistingimus: *Pakkuja peab olema riigihanke algamisele eelneva 84 kuu (02.2019-02.2026) jooksul nõuetekohaselt täitnud 2 lepingut, mille raames teostati sadama kai ehitustööd. Hankija mõistab sadama kaina Majandus- ja taristuministri 02.06.2015 määruse nr 51 „Ehitise kasutamise otstarvete loetelu” lisas 1 toodud loetelus märgitud numbrile 21511 „Sadama kai“ vastavat objekti (edaspidi Tingimus).*

Täiendavalt on sätestatud: *Arvesse lähevad ehitustööd, mis on eelnimetatud perioodi jooksul tellija poolt vastu võetud. Garantiiperiood võib kesta. Pakkuja esitab hankepassis täidetud lepingute andmed, info teise lepingupoole kohta (tellija esindaja kontaktandmed, sh telefon, e-posti aadress) ning riigihanke korral tuleb ära näidata viitenumbreid. Hankija nõudmisel esitab edukas pakkuja hankepassis märgitud lepingute kohta tõendid, et tööd tehti nõuetekohaselt (nt teise lepingupoole kinnituse lepingu nõuetekohase täitmise kohta). Juhul, kui pakkuja soovib tõendada oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavust kvalifitseerimise tingimustele teise ettevõtja vahendite alusel, esitab ta teise ettevõtja kirjaliku ja allkirjastatud nõusoleku, milles teine ettevõtja kinnitab, et on nõus, et pakkuja tõendab oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavust kvalifitseerimise tingimustele tema näitajate alusel, nimetades ära teise isiku tehnilise ja kutsealase pädevuse kirjelduse, millele pakkuja tugineb ning kinnitab, et osaleb hankelepingu vahetul täitmisel vähemalt osas, milles pakkuja tugines tema näitajatele oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavuse tõendamisel kvalifitseerimise tingimustele.*

Vaidlustajal on põhjendatud alus arvata, et Kolmas isik ei vasta Tingimusele.

5.2. Hankija on Vaidlustajat teavitanud, et Tingimust ei täida Kolmas isik ise – Kolmas isik on tuginenud mõlema nõutud referentslepingu osas alltöövõtjale. Arvestades eeltoodut, Tingimust ja RHS § 103 lg-sid 2 ja 5:

- 1) pidi pakkumus sisaldama alltöövõtja hankepassi;
 - 2) pidi pakkumus sisaldama alltöövõtja nõusolekut Kolmanda isiku poolt alltöövõtjale tuginemiseks koos kinnitusega, et alltöövõtja teostab tulevase hankelepingu täitmisel kõik need tööd, millega kvalifitseerimistingimus on seotud;
 - 3) Tingimuse sisuks on *sadama kai ehitustööd* ehk alltöövõtja peab teostama kõik Riigihanke objektiks oleva Rohuküla sadama kai nr 1 ehitustööd (RHS § 103 lg 2);
 - 4) Hankija pidi kontrollima mõlema esitatud referentsobjekti vastavust Tingimuse sisule (ehitustööd teostatud 02.2019–02.2026 (sh vastu võetud tellija poolt); objektiks sadama kai (kood 21511));
 - 5) Hankija pidi kontrollima, et mõlema referentsobjekti tööd on teostatud nõuetekohaselt (milleks tuli esitada asjakohased tõendid, nt teise lepingupoole kinnitus lepingu nõuetekohaselt täitmise kohta);
 - 6) Hankija pidi kontrollima alltöövõtjal RHS § 95 lg-tes 1 ja 4 sätestatud kõrvaldamise aluste puudumist (RHS § 103 lg 5).
- Vaidlustaja on seisukohal, et üks või mitu eeltoodud nõuet on Kolmanda isiku puhul täitmata ja/või nende nõuete täitmine Hankija poolt täielikult või nõuetekohaselt kontrollimata.

5.3. Vaidlustaja taotles 28.05.2026 teabenõudega Hankijalt Kolmanda isiku kvalifitseerimist puudutavate dokumentide esitamist, kuid Hankija keeldus põhjendusega, et need sisaldavad ärisaladust RHS § 46¹ lg 2 tähenduses.

Euroopa Kohus (C-54/21, p-id 74-75) on selgelt jaatanud pakkuja konkurentide õigust saada teavet ja tutvuda andmetega/tõenditega, mis kinnitavad asjakohaste referentslepingute olemasolu ja kohast täitmist: *Kui ettevõtja osaleb hankemenethuses, ei saa ta õiguspäraselt nõuda, et nende varem sõlmitud lepingute või täidetud projektide loetelu, mille alusel ta on omandanud asjaomase hankelepingu jaoks asjakohase kogemuse, ja viiteid, mis võimaldavad seda kogemust tõendada, käsitletak tervikuna või valdavas osas konfidentsiaalsena. Kuna pakkuja kogemus ei ole nimelt üldreeglina salajane, siis ei saa tema konkurentide eest põhimõtteliselt varjata selle kogemusega seotud teavet, tuginedes asjaomase liikmesriigi õiguses esinevale mõistele „ärisaladus“, selleks et piirata direktiivi 2014/24 artikli 21 lõikes 1 sätestatud konfidentsiaalsust, või „õigustatud ärihuvide“ või „ausa konkurentsi“ kaitset selle direktiivi artikli 55 lõike 3 tähenduses. Igal juhul peab pakkujatel vastavalt Euroopa Kohtu praktikast tulenevatele põhimõtetele [---] olema läbipaistvuse ning hea halduse ja tõhusa kohtuliku kaitse nõuete järgimise tagamiseks õigus tutvuda vähemalt kõigi nende poolt hankijale nende asjaomase kogemuse kohta esitatud teabe põhisisuga ja seda kogemust kinnitavate viidetega.*

5.4. Hankija selgitab, et referentslepingute olemasolu on kontrollitud RHR-i vahendusel. RHR on avalik andmebaas ehk igaühel on võimalik saada teada, kes on mingis hankes hankijaga lepingu sõlminud isik. RHR-is avaldatud hangete dokumentidest tuleneb ka see, milliste ehitustöödega on olnud tegemist ning millal ehitustöid tehti (tehniline kirjeldus, hankelepingu projekt, „lepingu“ alajaotuse andmed).

5.5. Tingimuse täitmiseks alltöövõtjale tuginemisest tulenevalt peab alltöövõtja tegema Riigihanke tulemusena sõlmitavas lepingus kõik Rohuküla sadama kai nr 1 ehitustööd. Enne ehitamisega alustamist tuleb esitada ehitusregistrile (edaspidi EHR) ehitamise alustamise teatis, mis sisaldab mh andmeid ehitamist teostava isiku kohta, samuti esitatakse hiljem EHR-i ehitustööde päevik jm ehitustöödega seotud dokumendid, mille koostamise kohustus on ehitustööde tegijal ning sisaldavad mh andmeid ehitustööde tegijate kohta (14.02.2020 määrus nr 3 „Ehitamise dokumenteerimisele, ehitusdokumentide säilitamisele ja üleandmisele esitatavad nõuded ning hooldusjuhendile, selle hoidmisele ja üleandmisele esitatavad nõuded“ § 2 lg 1 p 5 nõuab, et ehitusdokumentide alusel oleks võimalik tuvastada nii ehitise kui ka selle osa ehitaja). EHR on avalik andmebaas ehk igaühel on võimalik teada saada, kes on Rohuküla sadamas kaid nr 1 ehitav isik - alltöövõtja.

5.6. Hankija ei ole 04.06.2026 vastuses teabenõudele põhjendanud, miks Kolmanda isiku alltöövõtja isik ja konkreetsed 2 riigihanke lepingut peaksid olema käsitletavad ärisaladusena. Vaidlustaja taotleb, et vaidlustuskomisjon kohustaks Hankijat esitama Vaidlustajale kõik Kolmanda isiku kvalifitseerimisel aluseks võetud dokumendid, milleks pidid olema vähemalt järgmised:

- 1) alltöövõtja hankepass;
- 2) tõendid, et referentslepingud täideti nõuetekohaselt (kvalifitseerimistingimuse järgi nõutud dokumendid);
- 3) alltöövõtja nõusolek tuginemiseks ja kinnitus hankelepingu täitmisel osalemise kohta.

5.7. 17.06.2026 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti.

5.7.1. Pakkumus on konfidentsiaalne kuni edukaks tunnistamiseni (RHS § 110 lg 5). Pärast edukaks tunnistamist on pakkumus konfidentsiaalne osas ja tingimustel, mille puhul on täidetud ebaausa konkurentsi takistamise ja ärisaladuse kaitse seadus (edaspidi EKTÄKS) § 5 lg 2 p-ide 1-3 tingimused (RHS § 46¹ lg 1). Seega on oluline, kuidas on Kolmas isik põhjendanud vastuses vaidlustusele taotletava teabe ärisaladuseks määramist: *Käesoleval juhul puudutavad kõnealused andmed kolmanda isiku koostööpartnerit, tema kogemust ning poolte vahelisi koostöösuhteid. Sellise teabe avalikustamine annaks konkurentidele väärtuslikku teavet kolmanda isiku ärikorralduse ja partnerite kohta ning võimaldaks kasutada seda teavet tulevastest hangetes konkureerimiseks. Seetõttu toetab Euroopa Kohtu praktika pigem vajadust kaitsta ärisaladusena märgitud teavet põhjendamatu avalikustamise eest.*

5.7.2. Hankija ja Kolmanda isiku vastust arvestades puudub vaidlus selles, et referentslepinguteks on lepingud, mis nähtuvad avalikult RHR-ist. RHR-ist on avalikult nähtav, kes on konkreetse lepingu sõlminud töövõtja ning veelgi enam – ka lepingu maksumus. Ühegi töövõtja kogemus, mis on saadud RHR-is kajastatud hanke (ostu) tulemusena sõlmitud lepingust, ei ole konfidentsiaalne ei töö, töö teinud isiku ega töö maksumuse osas. Teisisõnu – Kolmanda isiku põhjendused, et tema alltöövõtja konkreetne kogemus (millele on Riigihankes kvalifitseerumiseks tuginetud) on konfidentsiaalne, on sisutud (täitmata on EKTÄKS § 5 lg 3 p-de 1–3 nõuded: teave on avalik; kuna teave on avalik, ei ole sellel kaubanduslikku väärtust „salajasuse tõttu“ ning Kolmas isik ei saa muuta RHR-i andmete avalikkust).

5.7.3. EK otsuse C-54/21 kohaselt võib pakkuja põhjendada, et on loonud koos oma alltöövõtjaga sünergia, millel on kaubanduslik väärtus, kuid ka see ei oma tähtsust, kui *sellel teabel, mis on küll kõnealuses hankemenetluses asjakohane, ei ole nende ettevõtjate laiema tegevuse raames mingit kaubanduslikku väärtust* (p 78).

Arvestades Riigihanke objekti peab tuginetav alltöövõtja tulenevalt Tingimusest, mis nõuab *sadama kai ehitustööde* tegemist, teostama kõik Riigihanke objektiks olevad Rohuküla sadama kai ehitustööd. Kolmanda isiku pakkumuse maksumus on teada ning arusaadavalt kajastab see siis mh tasu, mis makstakse tuginetavale alltöövõtjale (ning eeltoodust tulenevalt kajastab sisuliselt kas tervikuna või vähemalt olulises osas alltöövõtja tasu). Samuti ei anna alltöövõtja isiku avaldamine ja/või RHR-is sisalduvate referentsobjektide avaldamine mingit „lisainformatsiooni“ Kolmanda isiku ja tema alltöövõtja „koostöösuhte“ kohta.

5.7.4. Vaidlustaja on tegutsenud vesiehituse alal 24 aastat. Vesiehituse valdkonna objektid ning nende teostajad on kõigile valdkonna suurimatele tegijatele teada. Ühelgi valdkonna peatöövõtjal ei ole loogilist majanduslikku põhjust hakata tegutsema Kolmanda isiku n-ö 100% alltöövõtjana Rohuküla sadama kai ehitamisel. Seetõttu on Vaidlustaja veendunud, et faktiliselt:

- 1) Kolmas isik on tuginenud alltöövõtjana sellisele isikule, kes ei ole teostanud mitte *sadama kai ehitustööd*, vaid üksnes mingi osa mingi kai ehituse juurde kuuluvatest töödest ja/või

2) alltöövõtja teostatud referentsobjektid ei vasta Tingimusele *sadama kai ehitustööd*, arvestades mh Hankija vastuse viidet, et *kontrollitud objektide puhul on „peamiseks kasutamise otstarbeks“ sadama kai (21511) – juhul, kui ehitusregistris (edaspidi EHR) on objektil mitu koodi, siis tuleb tuvastada, milliste ehitise osade suhtes üldse ehitustöid tehti ning selleks, et käsitleda tehtud töid konkreetselt sadama kai ehitustööna ei saa olla tegemist selliste töödega nagu nt kai puitvenderduse uuendamine, sildumisseadmete vahetamine, elektrivarustuse kohendamine, kaile valgustuse lisamine vmt;*

3) Hankija põhjendused kvalifitseerimisotsuses peavad kajastama nii seda, kuidas Hankija on tuvastanud, et konkreetne isik (kellele on tuginetud), on teinud referentsina esitletud kogu töö ning ka seda, kuidas Hankija on tuvastanud, et tehtud tööd vastavad *sadama kai ehitustööle* (milleks ei piisa üksnes viitest, et midagi on tehtud objekti suhtes, mis *mh on kasutusotstarbe koodiga 21511*).

5.7.5. Hankija ja Kolmanda isiku vastused on ebaselged küsimuses, kas lisaks RHR-i andmetele on Hankija kontrollinud tõendite, eeskätt tellijate kinnituskirjade alusel, et referentsina esitatud sadama kai ehitustööd tehti nõuetekohaselt. Tehtud tööde nõuetekohasus on oluliselt laiem kui sellised lepingute rikkumised, mille kohta konkreetne hankija võib olla teinud märke RHR-i juhul, kui hankija hinnangul vastasid rikkumised (oluliste tingimuste oluline või pidev rikkumine) ja seetõttu ka leping lõpetati, nõuti leppetrahvi või kahju või alandati hinda. Lisaks võib märge RHR-is puududa ka siis, kui rikkumised vastasid RHS § 95 lg 4 p-is 8 sätestatud alusele.

6. Hankija, **Riigilaevastik**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

6.1. Vaidlustus põhineb kokkuvõtlikult järgmistel Vaidlustaja kahtlustel:

- 1) pakkumus ei sisalda Kolmanda isiku alltöövõtja hankepassi;
- 2) pakkumus ei sisalda Kolmanda isiku alltöövõtja nõusolekut koos kinnitusega, et alltöövõtja teostab tulevase hankelepingu täitmisel kõik need tööd, millega Tingimus on seotud;
- 3) Hankija ei ole kontrollinud referentsobjektide vastavust Tingimuse sisule;
- 4) Hankija ei ole kontrollinud Kolmanda isiku alltöövõtja kõrvaldamise aluste puudumist.

Ühtegi tõendit ei ole Vaidlustaja enda kahtluste põhistamiseks esitanud.

6.2. Tegelikkuusele ei vasta Vaidlustaja väited, et pakkumus ei sisalda Kolmanda isiku alltöövõtja hankepassi või, et Hankija ei ole Kolmanda isiku kõrvaldamise aluste puudumist kontrollinud. Kolmanda isiku pakkumuses sisaldub nii Kolmanda isiku enda, kui ka tema alltöövõtja hankepass. Samuti on Hankija RHR-i vahendusel mõlema isiku osas registripäringud teostanud ja vormistanud registris ka protokollilise otsuse nr 618169, mis kinnitab, et kõrvaldamise aluseid ei ole alltöövõtjal esinenud. RHS § 103 lg 5 sätestab hankijale üksnes kontrollikohustuse, mitte ei kohusta saadud tulemit otsusena vormistama. Seisukohta kinnitab ka RHS § 47, milline lõikes 1 ei näe ette alusena vastava otsuse koostamist ja sellest teavitamist.

6.3. Tegelikkuusele ei vasta Vaidlustaja väited, et Kolmanda isiku pakkumus ei sisalda alltöövõtja nõusolekut tehnilisele ja kutsealasele suutlikkusele tuginemiseks või alltöövõtja kinnitust, et ta osaleb tööde teostamisel. Nimetatud osas on Hankija näinud RHAD-is ette vormi – Lisa 5 Vorm 3 (Teise ettevõtja nõusolek), millise sisus oli ette nähtud nii teise ettevõtja nõusolek tema näitajatele tuginemiseks tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavusel kvalifitseerimise tingimustele, kui ka nõusolek osaleda hankelepingu vahetul täitmisel vähemalt osas, milles pakkuja tugines teise isiku vahenditele oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavuse tõendamisel kvalifitseerimise tingimustele. Nimetatud vorm on alltöövõtja poolt täidetud ja allkirjastatud kujul Kolmanda isiku pakkumuses esitatud.

6.4. Tegelikusele ei vasta Vaidlustaja väited, et Hankija ei ole kontrollinud referentsobjektide vastavust Tingimuse sisule või nende nõuetekohast täitmist. Hankija on kvalifikatsiooni kontrollinud avalikest andmekogudest olevate andmete põhjal vastavalt RHS § 98 lg-le 4¹. Samuti on Hankija RHR-is vormistanud protokollilise otsuse nr 618169, mille põhjendustest nähtub detailselt kontrolli protsess – riigihanke viitenumber, lepingu sisu, tööde teostamise aeg, kui ka tellijate poolsed kinnitused. Kõik kontrollitud referentsobjektid jäävad lubatud 84 kuulise perioodi sisse ja nende puhul on tegemist sadama kai ehitustöödega, kusjuures ka EHR näitab kontrollitud objektide puhul peamise kasutamise otstarbena nõutud määratlust *sadama kai (21511)*. Ühegi lepingu puhul ei ole rakendatud sanktsioone, seega on Hankija õigustatult leidnud, et esitatud referentsobjektid on nõuetekohased ja teostatud nõuetekohaselt ning Kolmas isik kuulus kvalifitseerimisele.

6.5. Kolmanda isiku suhtes tehtud otsus tema kvalifitseerimiseks on õiguspärane.

6.6. Vaidlustaja on esitanud vaidlustuskomisjonile ka taotluse dokumentide esitamise kohustamiseks. Hankija vaidleb taotlusele vastu. Vaidlustaja ei ole põhistanud, miks tal on vajalik sellist teavet enda valdusesse saada. Üksnes viide sellele, et Vaidlustaja soovib eeltoodud dokumentidega tõendada, et Hankija on jätnud enda kehtestatud nõuded kontrollimata, ei ole asine. Vaidlustusmenetluses on vaidlustuskomisjonile kättesaadavad kõik RHR-is olevad dokumendid, mille alusel kontrollida, kas Hankija otsused on õiguspärased. Hankija jääb seisukoha juurde, et tegemist on Kolmanda isiku ärisaladusega, milline oma koospanus ei ole avalikest andmebaasides käesoleval hetkel kättesaadav. Selline teave võimaldab identifitseerida pakkuja kavandatud koostööpartnereid ja see läbi ka kasutada kavandatud materjale ja seadmeid ning nende tarneallikaid ja paigaldamise tehnoloogiaid ning projektijuhtimise ja tööde teostamise meetodikaid ning planeeritud ajakava ja pakkumuse aluseks olevaid ühikhindasid ning kasutada kavandatud spetsialistide identiteete ja nende kvalifikatsiooni ning pakkuja enda ning tema koostööpartnerite varasemat kogemust ja kutsealast võimekust. Kõik see võimaldab kogumis kujundada Vaidlustajal ka enda pakkumuse hinda Kolmanda isiku omast soodsamaks, millist kinnitab tõsiasi, et Vaidlustaja pakkumuse maksumus oli 688 000 eurot ning Kolmanda isiku pakkumuse maksumus 638 836 eurot, ehk pakkumuste hinnavahe oli üksnes ca 7%. Vaidlustaja ja Kolmas isik on otsesed konkurendid ning ka käesoleval hetkel on käimas 12 vesiehitustöödega seotud hankemenetlust, milliste tarbeks võib selline teave olla Kolmanda isiku turupositsiooni kahjustav.

6.7. 22.06.2026 esitas Hankija täiendavad seisukohad.

6.7.1. Vaidlustaja on enda täiendavates seisukohtades väitnud, et Vaidlustajale on teada olulisemad peatöövõtjad ja alltöövõtjad ja sellest on Vaidlustajal tekkinud faktiline veendumus, et Kolmas isik on tuginenud alltöövõtjana sellisele isikule, kes ei ole teostanud mitte *sadama kai ehitustööd* vaid üksnes mingi osa mingi kai ehituse juurde kuuluvatest töödest ja seetõttu ei vasta referentsobjektid Tingimusele. Samuti on Vaidlustaja paljasõnaliselt asunud väitma ka seda, et referentsobjektidel on tõenäoliselt mitu koodi.

Lisaks väidab Vaidlustaja, et ebaselge on küsimus, kas lisaks RHR-i andmetele on Hankija, nii nagu seda nõudis Tingimus, kontrollinud tõendite, eeskätt tellija kinnituskirjade alusel, et referentsina esitatud sadama kai ehitustööd tehti nõuetekohaselt.

Kõik eeltoodud seisukohad on ebaõiged.

6.7.2. Tegelikusele ei vasta Vaidlustaja väide nagu nõudnuks Tingimus ilmtingimata kontrolli täiendavate tõendite alusel. Tingimus sedastab, et Hankija nõudmisel esitab edukas pakkuja hankepassis märgitud lepingute kohta tõendid, et tööd tehti nõuetekohaselt (nt teise lepingupoole kinnituse lepingu nõuetekohase täitmise kohta). Nimetatud nõue ei ole aga absoluutne vaid annab Hankijale õiguse põhjendatud vajaduse korral nõuda pakkujatelt täiendavaid tõendeid tööde nõuetekohasuse kohta.

6.7.3. Referentstingimuste kontrolli sisustamine on jäetud hankijate enda pädevusse. Seaduses ei ole ühtegi kohustuslikku tingimust sellele, mida ja mis tõenditega kontrollida. Seega ei olnud Hankija kohustatud ka ühtegi kindlat liiki tõendit nõudma. Tallinna Ringkonnakohus on lahendis nr 3-17-2590, p-is 16 selgitanud, et kirjaliku tõendi või kinnituse olemasolu annab aluse eelduseks, et leping on täidetud nõuetekohaselt. Lepingu täitmise nõuetekohasust on pädevad hindama eelkõige lepingupooled ise.

6.7.4 Hankija ei nõustu Vaidlustajaga, et näiteks registrikontroll (EHR ja RHR) ei ole teatud juhtudel piisav nõuetekohasuse kontrolli teostamiseks. RHS § 83 lg 7¹ kohaselt on hankijad kohustatud esitama registrile teabe ettevõtjate poolsete hankelingu rikkumiste kohta ja nende tulemusel rakendatud õiguskaitsevahenditest. Võlaõiguslikus mõttes ei esine eriti selliseid rikkumisi, mis tooks endaga kaasa mittenõuetekohase täitmise, kuid samas ei oleks märgitud riigihangete registris. Selline tingimus peaks olema väga spetsiifiliselt referentsnõudes sellisel juhul sätestatud. Käesoleval juhul oli sätestanud referentstingimus küllaltki lakooniline, sätestades üksnes nõuded ajaperioodile, kestvusele ja valdkonnale. Täiendavaid erinõudeid ei esinenud.

Ükski norm ei sätesta ka seda, et registriandmetest hankijad lähtuda ei võiks.

6.7.5. Vaidlustaja väidab, et Hankija ja Kolmanda isiku vastused on ebaselged küsimuses, kas Hankija kontrollis tõendite alusel referentsobjektide nõuetekohasust. See küsimus ei ole ebaselge, sest RHR-ist nähtub, et Hankija on vormistanud protokollilise otsuse nr 618169, mille põhjendustest nähtub detailselt kontrolli protsess – riigihanke viitenumber, lepingu sisu, tööde teostamise aeg, kui ka tellijate poolsed kinnitused. Sellised tõendid on pakkuja poolt esitatud. Seega on kontrolliprotsess referentslepingute nõuetekohasuse osas kõigi olemasolevate ja kättesaadavate andmete alusel toimunud ning etteheited Hankija tegevusele on põhjendamatud ja otsitud. Hankijal puudus mistahes mõistlik põhjus arvata ka seda, et RHR-is esitatud andmed või ka kinnituskirjades esitatud kinnitused oleksid ebaõiged.

Täiendavalt peab Hankija vajalikuks märkida, et referentsobjekte oli esitatud rohkem, kui kahe objekti jagu, mis niisamuti vastavad Riigihankes kehtestatud referentsnõuetele, koos tellija kinnituskirjaga.

6.7.6. Kogumis ei saa olla vaidlust üheski formaalses aspektis, vaid selles, kas kõnealusel ettevõtjal on vastav kogemus või mitte. Selline kogemus on ettevõtjal olemas ja see ei saa olla küsimuse all ka siis, kui vaidlustuskomisjon peaks tuvastama mõne ebaselguse kontrolli protsessis. Seda kinnitab Riigikohus juba 2013 aastal lahendis nr 3-3-1-24-13, et selline asjaolu ei saa viia hankija otsuste tühistamiseni. Kõikide kinnituskirjade, kirjalike tõendite ja muude asjaolude valguses ei ole põhjendatud Kolmanda isiku kvalifitseerimise otsuseid seada kahtluse alla.

6.7.7. Vaidlustaja väited, et referentsobjekti puhul võib olla teostatud vaid osa kai ehituse juurde kuuluvast või on referentsobjektidel mitu koodi, ei vasta tegelikkusele. Ehitusregistris ei ole referentsobjektidele määratud mitut koodi, vaid üksainus kood „sadama kai (21511)“. Niisamuti ei vasta tegelikkusele Vaidlustaja väited kai ehitustööde teostamisest osaliselt. Seda, et tööd on teostatud Kolmanda isiku alltöövõtja poolt kinnitab lisaks pakkuja esitatud kinnituskirjadele ka RHR-is olev teave lepingute täitmise osas.

Vaidlustaja on asunud hanketingimust laiendama. Tingimus sätestab endas nõude, et Pakkuja peab olema riigihanke algamisele eelneva 84 kuu (02.2019-02.2026) jooksul nõuetekohaselt täitnud 2 lepingut, mille raames teostati sadama kai ehitustöid. Tingimus ei sätesta ühtegi lisaklauslit sellest, kui palju neid ehitustöid tuli sellise lepingu raames teha või kas pakkuja pidi tegema kõik sadama kai ehitustööd või osa sellest.

7. Kolmas isik, **INF INFRA OÜ**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

7.1. Vaidlustus tuleb jätta rahuldamata, kuna Hankija kvalifitseeris Kolmanda isiku õiguspäraselt. Vaidlustaja ei ole esitanud ühtegi konkreetset asjaolu ega tõendit, mis seaks Hankija kontrolli tulemuse põhjendatult kahtluse alla.

7.2. Kolmas isik tugines Tingimuse täitmisel teise ettevõtja referentsidele ja esitas Tingimusele vastavuse tõendamiseks kõik RHAD-is nõutud dokumendid. Hankija kontrollis esitatud dokumente ning tuvastas korrektselt, et kvalifitseerimistingimused on täidetud.

7.3. Kolmanda isiku pakkumus sisaldas alltöövõtja hankepassi, mis esitati RHR-i standardvormil. Hankepass sisaldab kõiki RHS § 104 lg-tes 1-4¹ nõutud kinnitusi ning võimaldas Hankijal kontrollida teise ettevõtja vastavust.

7.4. Kolmanda isiku pakkumus sisaldas alltöövõtja nõusolekut koos kinnitusega, et alltöövõtja teostab hankelepingu täitmisel tööd, millega Tingimus on seotud. Pakkumuse koosseisus esitati vorm 3 Teise ettevõtja nõusolek, milles teine ettevõtja kinnitas, et Kolmas isik võib tugineda tema tehnilisele ja kutsealasele pädevusele ning et osaleb hankelepingu vahetul täitmisel vähemalt selles ulatuses, milles Kolmas isik tugineb tema näitajatele.

7.5. Vaidlustaja väidab, et Tingimus puudutab sadama kai ehitustöid ning seetõttu pidi alltöövõtja võtma enda kanda kõik hankelepingu täitmisel tehtavad sadama kai ehitustööd. Alltöövõtja kinnitas vormil 3, et osaleb hankelepingu täitmisel vähemalt selles ulatuses, milles tema pädevusele tuginetakse (RHS § 103 lg 2).

7.6. Vaidlustaja väidab, et Hankija pidi kontrollima referentslepingute vastavust Tingimuses sätestatud nõuetele. See kontroll on tehtud. Alltöövõtja esitas vormil 3 sadama kai ehitustööde referentslepingud. Hankija kontrollis nende vastavust RHAD-is sätestatud nõuetele ning veendus, et referentsid puudutavad nõutud liiki ehitustöid (sadama kai ehitustööd) ja jäävad nõutud ajaperioodi (02.2019-02.2026) sisse.

7.7. Vaidlustaja väidab, et Hankija pidi kontrollima referentslepingute nõuetekohast täitmist. Hankija kontrollis referentslepingute täitmist RHR-is sisalduvate ja Hankijale täiendavalt esitatud andmete põhjal kooskõlas RHS § 98 lg-tega 1 ja 4¹. Referentslepingud on täidetud nõuetekohaselt.

7.8. Vaidlustaja väidab, et Hankija pidi kontrollima alltöövõtja suhtes RHS § 95 lg-tes 1 ja 4 sätestatud kõrvaldamise aluste puudumist. Alltöövõtja hankepassis sisaldasid kõik RHS § 95 lg-tes 1 ja 4 nõutud kinnitused kõrvaldamise aluste puudumise kohta. Hankija kontrollis neid andmeid ning ei tuvastanud ühtegi kõrvalekallet.

7.9. Vaidlustaja taotleb, et vaidlustuskomisjon kohustaks Hankijat esitama Vaidlustajale kõik Kolmanda isiku kvalifitseerimise aluseks olnud dokumendid, sh alltöövõtja hankepassi, referentslepingute nõuetekohast täitmist tõendavad dokumendid ning alltöövõtja nõusoleku. Nimetatud taotlus tuleb jätta rahuldamata, kuna taotletavad dokumendid sisaldavad Kolmanda isiku ärisaladust.

7.10. Kolmas isik on vastavand andmed pakkumuse esitamisel nõuetekohaselt määratlenud ärisaladusena RHS § 46¹ lg 1 alusel Vaidlustaja taotluse esemeks olevad dokumendid sisaldavad teavet Kolmanda isiku alltöövõtjate, koostöösuhete, tehnilise suutlikkuse ja ressursibaasi kohta. Selline teave kujutab endast RHS § 46¹ lg 2, EKTÄKS § 5 lg 2 ja ärisaladuse deklaratsiooni tähenduses ärisaladust, kuna selle avalikustamine võimaldaks konkurentidel saada ülevaate

kolmanda isiku koostöövõrgustikust, hankestrateegiast ja võimekusest ning kahjustaks seeläbi oluliselt Kolmanda isiku õigustatud ärihuve.

7.11. RHS ei välista taotletud dokumentide käsitlemist ärisaladusena. Taotletavad dokumendid ei kuulu RHS § 46¹ lg 1 p-ides 1-3 sätestatud teabe hulka, mida pakkuja ei või ärisaladusena märkida. Teise ettevõtja hankepass ja nõusolek, referentslepingud ning nende täitmist tõendavad dokumendid ei kuulu ühegi nimetatud erandi alla. Seetõttu oli Kolmandal isikul õigus märkida need andmed ärisaladusena ning nende avalikustamiseks ei saa nõuda üksnes põhjusel, et Vaidlustaja soovib kontrollida Hankija tehtud kvalifitseerimisotsuse õigsust. Vastava täiendava kontrolli saab teostada käesolevas vaidlustusmenetluses vaidlustuskomisjon.

7.12. Euroopa Kohtu praktika ei toeta Vaidlustaja nõuet dokumentide avalikustamiseks. Vaidlustaja viide Euroopa Kohtu otsusele kohtuasjas C-54/21 ei anna alust nõuda kvalifitseerimise aluseks võetud dokumentide avalikustamist. Euroopa Kohus rõhutas vajadust hinnata iga konkreetse teabe puhul eraldi, kas selle avalikustamine võib kahjustada ettevõtja õigustatud ärihuve ning kas tegemist on kaitset vääriva konfidentsiaalse teabega. Käesoleval juhul puudutavad kõnealused andmed Kolmanda isiku koostööpartnerit, tema kogemust ning poolte vahelisi koostöösuhteid. Sellise teabe avalikustamine annaks konkurentidele väärtuslikku teavet Kolmanda isiku ärikorralduse ja partnerite kohta ning võimaldaks kasutada seda teavet tulevastes hangetes konkureerimiseks. Seetõttu toetab Euroopa Kohtu praktika pigem vajadust kaitsta ärisaladusena märgitud teavet põhjendamatu avalikustamise eest.

7.13. EHR-i avalikkus ei muuda teise ettevõtja andmeid kvalifitseerimisetapis avalikuks. EHR-i kantavad andmed muutuvad avalikuks alles ehitustööde teostamise käigus ning vastavate teadete esitamise järel. Käesolevas asjas käsitletakse aga Kolmanda isiku kvalifitseerimist hankemenetluses. Asjaolu, et osa andmeid võib hankelepingu täitmise hilisemas etapis (kui Kolmas isik sõlmib hankelepingu) muutuda avalikult kättesaadavaks, ei tähenda, et sama teave oleks avalik või avalikustamisele kuuluv juba hankemenetluse ajal.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Vaidlustaja esitas vaidlustuses taotluse järgmise teabe ja dokumentide edastamiseks:

- 1) Kolmanda isiku alltöövõtja hankepass;
- 2) tõendid, et referentslepingud täideti nõuetekohaselt (Tingimuse järgi nõutud dokumendid);
- 3) Kolmanda isiku alltöövõtja nõusolek tuginemiseks ja kinnitus hankelepingu täitmisel osalemise kohta;
- 4) kvalifitseerimisotsuses viidatud riigihanke komisjoni põhjendused.

8.1. Kolmas isik ja Hankija paluvad jätta Vaidlustaja taotluse rahuldamata, kuna Vaidlustaja taotleb dokumentide esitamist, mida Kolmas isik käsitleb enda ärisaladusena.

8.1.1. Kolmanda isiku pakkumuses esitatud Vastavustingimuste p-is Ärisaladus on Kolmas isik märkinud: *Pakkumus sisaldab ärisaladust. Teave pakkuja ärisaladuse kohta ning põhjendus teabe ärisaladuseks määramise kohta on leitav lisadokumentide lehel - INF INFRA Ärisaladus riigihankemenetluses, deklaratsioon.*

Pakkumusele lisatud eraldi dokumendis - *INF INFRA ärisaladus riigihankemenetluses, deklaratsioon* - on mh märgitud, et RHS § 46¹ lg 1 alusel pakkuja nimetab enda ärisaladuseks [---] pakkumuse koosseisu kuuluva ja hiljem lisaks juurde esitatava igasuguse teabe [---] osas, mis viitab, kirjeldab ja aitab identifitseerida pakkuja kavandatud koostööpartnereid [---] ning pakkuja enda ning tema koostööpartnerite varasemat kogemust ja kutsealast võimekust.

8.1.2. Seoses Vaidlustaja 28.05.2026 teabenõudega, milles Vaidlustaja taotles Hankijalt Kolmanda isiku kvalifikatsiooni kontrollimisega seotud dokumentide edastamist, pöördus Hankija vastava loa saamiseks Kolmanda isiku poole. Kolmas isik keeldus loa andmisest, vastates 02.06.2026 mh: *INF INFRA OÜ ei nõustu teabenõudes nimetatud dokumentide avalikustamisega. Nimetatud dokumendid sisaldavad INF INFRA OÜ ärisaladust RHS § 46 prim 1 lg 2 tähenduses, millele oleme pakkumuse esitamisel vastavalt viidanud ja mille avalikustamine kolmandatele isikutele ei ole lubatav.*

8.1.3. Vastuses vaidlustusele jäi Kolmas isik seisukohale, et Vaidlustaja taotletavad dokumendid kujutavad endast Kolmanda isiku ärisaladust EKTÄKS § 5 lg 2 mõttes (vt käesoleva otsuse p-id 7.10-7.13).

8.1.4. Hankija nõustub Kolmanda isikuga, et Vaidlustaja taotletavate dokumentide puhul on tegemist Kolmanda isiku ärisaladusega, milline oma koospanus ei ole avalikest andmebaasides käesoleval hetkel kättesaadav. Selline teave võimaldab identifitseerida pakkuja kavandatud koostööpartnereid ja seeläbi ka kasutada kavandatud materjale ja seadmeid ning nende tarneallikaid ja paigaldamise tehnoloogiaid ning projektijuhtimise ja tööde teostamise meetodikaid ning planeeritud ajakava ja pakkumuse aluseks olevaid ühikhindasid ning kasutada kavandatud spetsialistide identiteete ja nende kvalifikatsiooni ning pakkuja enda ning tema koostööpartnerite varasemat kogemust ja kutsealast võimekust.

8.2. Vaidlustuskomisjon nõustub Kolmanda isiku ja Hankijaga, et Vaidlustaja taotletavad andmed Kolmanda isiku alltöövõtja ja tema poolt täidetud referentslepingute kohta on Kolmanda isiku ärisaladus EKTÄKS § 5 lg 2 mõttes. Vaidlustuses välja toodud asjaoludest nähtub, et Kolmas isik on ilmselgelt Vaidlustaja konkurent. Olukorras, kus Vaidlustaja ei ole tegelikult esitanud sisulisi argumente enda väidetavate kahtluste põhjendamiseks vaidlustatud Hankija otsuse osas, on Vaidlustaja võimalikuks eesmärgiks saada vaidlustusmenetluse kaudu teavet Kolmanda isiku koostööpartneri (alltöövõtja) kohta, et kasutada seda käesolevas vaidlustusmenetluses ning võimalik, et ka edaspidistes hangetes, milles Vaidlustaja osaleb Kolmanda isiku konkurendina. Vähemalt annaks Vaidlustaja nõutud teabe avaldamine selleks talle sellise võimaluse. Vaidlustuskomisjoni arvates võib Vaidlustaja taotletud andmete väljastamine oluliselt riivata Kolmanda isiku ärihuve mitte üksnes käesolevas vaidlustusmenetluses vaid ka tuleviku hangetes, mistõttu on põhjendatud eelkirjeldatud andmete käsitlemine Kolmanda isiku ärisaladusena. Asjaolu, et need andmed võivad saada avalikuks kunagi hiljem, ei tähenda, et need tuleb avalikuks teha kohe praegu.

8.3. Tulenevalt RHS § 190 lg 1 p-ist 4 tuleb vaidlustuse faktiline põhjendus esitada juba vaidlustuses. Seega ei saa õiguspäraseks pidada käitumist, kus esitatakse ilma sisuliste põhjendusteta vaidlustus koos taotlusega dokumentide väljastamiseks eeldusel, et Vaidlustajal on võimalik asuda vaidlustust saadud dokumentide alusel hiljem täiendama. Selline andmete „õngitsemine“ ei ole vaidlustusmenetluse eesmärk ja Vaidlustaja ei pea saama vaidlustusmenetluse kaudu ise õigust kontrollida Kolmanda isiku pakkumuses esitatud andmete ja dokumentide alusel Kolmanda isiku kvalifikatsiooni.

8.4. Eeltoodud põhjustel jättis vaidlustuskomisjon rahuldamata Vaidlustaja taotluse talle Kolmanda isiku pakkumusega seotud andmete ja dokumentide esitamiseks¹. Järgnevalt kontrollib vaidlustuskomisjon Vaidlustaja tegelikke etteheiteid vaidlustatud otsusele (vaidlustuses esitatud põhjendusi, miks Vaidlustaja arvab, et Kolmanda isiku kvalifitseerimise otsus on õigusvastane).

¹ Sellest, et vaidlustuskomisjon jätab rahuldamata vaidlustuses esitatud taotluse dokumentide väljastamiseks teavitas vaidlustuskomisjon menetlusosalisi, sh Vaidlustajat oma 12.06.2026 kirjaga nr 12.2-10/126 (kirjaliku menetluse teade).

9. Hankepassi täiendavate selgitustega IV osas Kvalifitseerimistingimused on kehtestatud Tingimus.

Tingimuse kirjeldus.

Minimaalne teostatud tööde arv: 2

Kirjeldus: Pakkujat peab olema riigihanke algamisele eelneva 84 kuu (02.2019-02.2026) jooksul nõuetekohaselt täitnud 2 lepingut, mille raames teostati sadama kai ehitustöid. Hankija mõistab sadama kaina Majandus- ja taristuministri 02.06.2015 määruse nr 51 „Ehitise kasutamise otstarvete loetelu” lisas 1 toodud loetelus märgitud numbrile 21511 „Sadama kai“ vastavat objekti.

Tingimuse selgitus:

Arvesse lähevad ehitustööd, mis on eelnimetatud perioodi jooksul tellija poolt vastu võetud. Garantiiperiood võib kesta. Pakkujat esitab hankepassis täidetud lepingute andmed, info teise lepingupoole kohta (tellija esindaja kontaktandmed, sh telefon, e-posti aadress) ning riigihanke korral tuleb ära näidata viitenumbrid. Hankija nõudmisel esitab edukas pakkuja hankepassis märgitud lepingute kohta tõendid, et tööd tehti nõuetekohaselt (nt teise lepingupoole kinnituse lepingu nõuetekohase täitmise kohta). Juhul, kui pakkuja soovib tõendada oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavust kvalifitseerimise tingimustele teise ettevõtja vahendite alusel, esitab ta teise ettevõtja kirjaliku ja allkirjastatud nõusoleku, milles teine ettevõtja kinnitab, et on nõus, et pakkuja tõendab oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavust kvalifitseerimise tingimustele tema näitajate alusel, nimetades ära teise isiku tehnilise ja kutsealase pädevuse kirjelduse, millele pakkuja tugineb ning kinnitab, et osaleb hankelepingu vahetusel täitmisel vähemalt osas, milles pakkuja tugines tema näitajatele oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavuse tõendamisel kvalifitseerimise tingimustele.

Puudub vaidlus, et Kolmas isik tõendas oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavust Tingimusele teise ettevõtja (oma alltöövõtja) vahendite alusel.

10. Vaidlustaja on esitanud kahtluse, et Kolmanda isiku pakkumuses ei ole esitatud RHAD-is nõutud dokumente, et teave alltöövõtja poolt täidetud lepingute kohta puudub üldse või on puudulik ja/või Hankija ei ole kontrollinud Kolmanda isiku (tema alltöövõtja) vastavust Tingimustele või temal kõrvaldamise aluste puudumist nõuetekohaselt.

Vaidlustuskomisjon Vaidlustaja kahtlustusega ei nõustu.

10.1. Vaidlustaja arvates on võimalik, et Kolmanda isiku pakkumuses pole esitatud alltöövõtja, kelle vahendite Kolmas isik Tingimusele vastavuse tõendamisel tugineb, hankepassi.

Vaidlustaja arvamus ei ole õige. RHR-ist nähtub, et Kolmanda isiku pakkumuses on esitatud hankepass alltöövõtja kohta, kelle näitajatele tuginetakse. Hankepassi osas IV Kvalifitseerimistingimused on esitatud Tingimuses nõutud andmed referentsobjektide kohta, millele pakkuja tingimusele vastavuse tõendamisel tugineb, sh täidetud lepingute andmed, info teise lepingupoole kohta (tellija esindaja kontaktandmed, sh telefon, e-posti aadress) ning riigihanke korral viitenumbrid.

10.2. Vaidlustaja arvates on võimalik, et Kolmanda isiku pakkumuses ei ole esitatud alltöövõtja, kelle vahendite Kolmas isik Tingimusele vastavuse tõendamise tugineb, nõusolekut Kolmandale isikule, et alltöövõtja teostab kõik tööd, millega Tingimus on seotud.

Vaidlustaja arvamus ei ole õige. RHR-ist nähtub, et Kolmanda isiku pakkumuses on esitatud RHAD-i vorm 3 Teise ettevõtja nõusolek, milles alltöövõtja, kelle näitajatele Kolmas isik Tingimusele vastavuse tõendamisel tugineb, on andnud kinnituse *Kinnitame, et oleme nõus osalema hankelepingu vahetusel täitmisel vähemalt osas, milles pakkuja tugines meie näitajatele oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavuse tõendamisel kvalifitseerimise tingimustele* (RHAD vorm 3 Teise ettevõtja nõusolek p 2). RHAD-i vormil 3 Teise ettevõtja nõusolek on toodud ka teise ettevõtja (s.o alltöövõtja) pädevuse kirjeldus, millele pakkuja tugineb.

Kolmanda isiku pakkumuses on esitatud RHAD-i vorm 3 Teise ettevõtja nõusolek vastab seega

täielikult (nii sisult kui vormilt) RHAD-ile.

10.3. Vaidlustaja arvates on võimalik, et Hankija ei ole kontrollinud Kolmanda isiku alltöövõtja toodud referentsobjektide vastavust Tingimusele, sh, et ehitustööd on teostatud 02.2019–02.2026 (sh vastu võetud tellija poolt) ning nende objektiks sadama kai (kood 21511).

Vaidlustaja arvamus ei ole õige. 27.05.2026 RHR-i vormil koostatud kvalifitseerimise otsusest ning selle lisast 1 (Hankijal nimetatud ka protokolliline otsus nr 618169) nähtub, et Hankija on kontrollinud Kolmanda isiku alltöövõtja hankepassis esitatud referentsobjektide vastavust Tingimusele nii RHR-i andmete alusel kui ka päringutega tellijatele, kes on kinnitanud, et referentslepingud on Kolmanda isiku alltöövõtja poolt täidetud nõuetekohaselt.

Kolmanda isiku alltöövõtja esitas oma hankepassis enam kui 2 referentslepingut, mis on nõutavad Tingimusele vastavuse tõendamiseks, kuid Hankija on piirdunud ainult Tingimuses nõutud 2 referentslepingu täitmise kontrollimisega.

Hankija 27.05.2026 kvalifitseerimisotsuse lisast 1 nähtub, et Kolmanda isiku alltöövõtja on täitnud 2 referentslepingut, teostades sadama kaide ehitustööd Tingimuses nõutud Riigihanke algamisele eelneva 84 kuu (02.2019-02.2026) jooksul. RHR-ist ei ilmne, et lepingute täitmisel oleks esinenud rikkumisi, mis oleks toonud kaasa sanktsioone ning mõlema lepingu puhul on tellijad kinnitanud, et lepingud on täidetud nõuetekohaselt.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija on kontrollinud Kolmanda isiku vastavust Tingimusele tema alltöövõtja näitajate alusel kohase hoolsusega.

10.4. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsus kvalifitseerida Kolmas isik on kooskõlas RHS § 98 lg-ga 5 ning RHS §-iga 103 ning alused selle kehtetuks tunnistamiseks puuduvad.

11. Lisaks on Vaidlustaja arvates on võimalik, et Hankija ei ole kontrollinud Kolmanda isiku alltöövõtjal RHS § 95 lg-tes 1 ja 4 sätestatud kõrvaldamise aluste puudumist (RHS § 103 lg 5). Vaidlustaja arvamus ei ole õige. Hankija on kontrollinud Kolmanda isiku alltöövõtjal, kelle näitajatele tuginetakse, kõrvaldamise aluste puudumist RHS § 103 lg-ga 5 ettenähtud korras.

Esmalt märgib vaidlustuskomisjon, et Kolmanda isiku pakkumuses esitatud hankepassis alltöövõtja kohta, kelle näitajatele tuginetakse, on alltöövõtja esitanud nõutavad kinnitused, et tema suhtes puuduvad kõrvaldamise alused.

27.05.2026 RHR-i vormil koostatud Kolmanda isiku kõrvaldamise aluste otsusest nähtub, et Hankija on kontrollinud Kolmanda isiku alltöövõtja puhul kõrvaldamise aluste puudumist päringutega teistesse registritesse: *Läbi Riigihangete registri Teabevahetuse lehekülje (Päringud teistesse infosüsteemidesse) Karistusregistrile tehtud päringute tulemite kohaselt, puudusid ettevõttel ja tema seaduslikel esindajatel kriminaalasjas tehtud süüdimõistvad otsused. Läbi Riigihangete registri Teabevahetuse lehekülje (Päringud teistesse infosüsteemidesse) Maksu- ja Tolliametile tehtud elektroonilise päringu tulemi kohaselt ei ole ettevõttel maksuvõlga ega esitamata deklaratsioone. Ettevõttele ei kohaldu hankemenethuselt kõrvaldamise alused seoses maksude või sotsiaalkindlustusmaksete tasumata jätmisega. Läbi veebilehe Ametlikud Teadaanded teostatud elektroonilise päringu tulemi kohaselt ei olnud ettevõtte kohta avaldatud ühtegi teadannet maksejõuetuse kohta. Läbi Sanction Map veebilehe, tehtud päringute andmetel ei ole ettevõtte ja tema seaduslikud esindajad rahvusvahelise sanktsiooni subjektid rahvusvahelise sanktsiooni seaduse tähenduses. E-äriregistris puudub info ettevõtte äritegevuse peatamise kohta.*

Päringute tegemine Kolmanda isiku alltöövõtjal kõrvaldamise aluste puudumise kohta nähtub ka RHR-ist.

Vaidlustuskomisjon leiab, et Hankija on kontrollinud Kolmanda isiku alltöövõtjal kõrvaldamise aluste puudumist kooskõlas õigusaktidega ning kohase hoolsusega ja otsus jätta tõendite alusel kõrvaldamata alltöövõtja, kelle näitajatele tugitakse on õiguspärane.

12. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

12.1. Hankija on esitanud tähtaegselt taotlused lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks kogusummas 1333,8 (käibemaksuta), kokku 7,02 tunni õigusabi osutamise eest tunnihinnaga 190 eurot.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et arvestades vaidlustuse mahtu ning keerukuse astet on Hankija lepingulise esindaja kulud vajalikud ja põhjendatud need tuleb Vaidlustajalt välja mõista.

12.2. Kolmas isik osales vaidlustusmenetluses Hankija poolel, mistõttu on tal õigus kulude hüvitamisele Hankijaga samade reeglite alusel.

Kolmas isik on esitanud tähtaegselt taotluse oma lepinguliste esindajate kulude väljamõistmiseks Vaidlustajalt kogusummas 1575 eurot (käibemaksuta), 7 tunni õigusabi osutamise eest keskmise tunnihinnaga 225 eurot.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et arvestades vaidlustuse mahtu ning keerukuse astet on Kolmanda isiku lepinguliste esindajate kulud mõnevõrra ülepaisutatud. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et vajalikud ja põhjendatud on Kolmanda isiku õigusabikulud 5 tunni ulatuses summas 1125 eurot (käibemaksuta) ja need tuleb Vaidlustajalt välja mõista.

12.3. Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Taivo Kivistik